

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksissa vuonna 2004

Öppenvårdsbesöken inom primärvården på hälsovårdscentralerna 2004

Hanna Eronen
+358 9 3967 2346

Hannu Rintanen
+358 9 3967 2456

Sanna-Mari Saukkonen
+358 9 3967 2363

S-posti:
etunimi.sukunimi@stakes.fi

Telefax
+358 9 3967 2459

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings- cent-
ralen för social- och hälsovården

National Research and Develop-
ment Centre for Welfare and
Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)

ISSN 1459-2347

(painettu - printed)

Vuonna 2004 tehtiin yhteensä 24 963 000 perusterveydenhuollon avohoitokäyntiä. Käynnit lisääntyivät 0,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lääkärikäyntejä oli kaikista käynneistä 37 % (9 204 400) ja muun ammattihenkilökunnan käyntejä oli 63 % (15 758 600). Lääkärikäyntien osuus pieneni edelleen. Asukasta kohden käyntimäärät pysyivät edellisen vuoden tasolla. Lääkärikäyntejä tehtiin 1,8 ja muun ammattihenkilökunnan käyntejä 3,0. Yhteensä avohoitokäyntejä tehtiin 4,8 asukasta kohti.

Verrattaessa absoluuttisia lääkärikäyntimääriä ikäryhmittäin edelliseen vuoteen lääkärikäynnit lisääntyivät hieman kaikissa yli 50 -vuotiaiden ikäryhmissä. Eniten lääkärikäyntien määrä lisääntyi 65-74 -vuotiailla. Muutokset heijastelevat kuitenkin ikäryhmien koossa tapahtuneita muutoksia. Lääkärikäyntien suhteellinen määrä pysyi samana 15-84 -vuotiailla ja muissakin ikäryhmissä muutokset olivat pieniä.

Sairaanhoitopiireittäin tarkasteltuna eniten lääkärikäyntejä asukasta kohti tehtiin Etelä-Karjalan (2,3 käyntiä/asukas) ja Keski-Suomen (2,2 käyntiä/asukas) sairaanhoitopiirien terveyskeskuksissa ja vähiten Vaasan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (1,4 käyntiä/asukas). Eniten lääkärikäyntien määrä oli vähentynyt Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirissä (käyntimäärä 5,1 % vähemmän kuin edellisenä vuonna) ja lisääntynyt Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (käyntimäärä 9,4 % enemmän kuin vuonna 2004).

Perusterveydenhuollon avohoitokäyntitilasto sisältää lukumäärätiedot avohoitokäynneistä kaikissa Manner-Suomen terveyskeskuksissa. Tiedot on jaoteltu lääkärin ja muun ammattihenkilökunnan käynteihin. Tilasto sisältää myös terveyskeskusten ja terveyskeskuskuntayhtymien oman kunnan asukkaille ja ulkopaikkakuntalaisille tuotetut käynnit jaoteltuna toiminnoittain sekä lääkärikäynnit jaoteltuna ikäryhmittäin. Hammashuollon käynneistä julkaistaan erillinen raportti.

SISÄLLYS

1 AVOHOITOKÄYNNIT TERVEYSKESKUKSISSA VUONNA 2004	3
2 LABORATORIO- JA KUVANTAMISTUTKIMUKSET VUONNA 2004	14
3 KÄSITTEET JA MÄÄRITELMÄT	17
4 LIITTEET	19
Liite 1. Terveyskeskusten tilastoinnissa huomioitavaa	20

1 AVOHOITOKÄYNNIT TERVEYSKESKUKSISSA VUONNA 2004

Vuonna 2004 tehtiin yhteensä 24 962 951 avohoitokäyntiä. Käynnit lisääntyivät 0,4 % verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin avohoitokäyntejä tehtiin yhteensä 24 868 737. Lääkärikäyntien osuus pieneni edelleen ollen 36,9 % kaikista käynneistä (38,9 % vuonna 2003). Lähes kaksi kolmasosaa käynneistä tehtiin muun ammattihenkilön kuin lääkärin luo (63,1 %). Keskimäärin jokainen asukas kävi vuonna 2004 perusterveydenhuollossa lääkärin vastaanotolla 1,8 kertaa ja muun ammattihenkilökunnan luona 3,0 kertaa. Jos asiakas käy samalla käynnillä lääkärin ja jonkun muun ammattihenkilön luona, tilastoon kirjautuu vain lääkärikäynti. Yhteensä laskettuna avohoitokäyntejä tehtiin 4,8 asukasta kohti. Asukaslukuun suhteutetut käyntimäärät eivät muuttuneet edellisestä vuodesta (Taulukko 1.)

Toiminnoittain tarkasteltuna äitiysneuvolakäyntien, opiskelijaterveydenhuollon käyntien, työterveyshuoltokäyntien, mielenterveyskäyntien ja fysioterapiakäyntien määrä lisääntyi verrattuna vuoteen 2003. Vastaavasti lastenneuvolakäyntien, perhesuunnitteluneuvolakäyntien ja kouluterveydenhuoltokäyntien, kotisairaanhoidokäyntien ja muiden avohoitokäyntien määrä väheni hieman viime vuoteen verrattuna. Opiskelijaterveydenhuollon käyntien määrän suuri kasvu (13,9 %) ja kouluterveydenhuollon käyntien hienoinen lasku (2,3 %) johtuvat tosin osittain siitä, että yksi suuri kunta on tilastoinut kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit eri tavalla kuin aikaisempina vuosina. Ilman tätä muutosta opiskelijaterveydenhuollon käynnit olisivat lisääntyneet vain noin 5 %.

Äitiysneuvolakäyntejä tehtiin vuonna 2004 yhteensä 1 011 035. Määrä lisääntyi 1,3 % edelliseen vuoteen verrattuna, kun vuotta aikaisemmin käynnit kasvoivat 1,8 %. Lääkärikäyntien osuus ja muun ammattihenkilökunnan käyntien osuudet pysyivät edellisen vuoden tasolla. Väestömäärään suhteutettuna äitiysneuvolakäyntien määrä pysyi lähes samalla tasolla. Lääkärikäyntejä äitiysneuvolassa tehtiin 0,2 ja muun ammattihenkilökunnan käyntejä 0,8 jokaista 15-44 -vuotiasta naista kohti.

Lastenneuvolakäyntien määrä pysyi edelleen lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Käyntejä tehtiin 1 260 974, mikä on 2 594 käyntiä (0,2 %) edellistä vuotta vähemmän, jolloin lastenneuvolakäyntien määrä vastaavasti lisääntyi 0,1 %. Lääkärikäyntien osuus väheni hieman ja muun ammattihenkilökunnan käyntien osuus lisääntyi. Väestömäärään suhteutettuna käynnit pysyivät lähes samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen. Väestömäärään suhteen tarkasteltuna jokainen 0-7 -vuotias lapsi kävi lastenneuvolassa lääkärillä keskimäärin 0,6 kertaa ja muun ammattihenkilökunnan luona keskimäärin 2,2 kertaa vuoden 2004 aikana.

Perhesuunnitteluneuvolakäynneiksi tilastoidaan ensisijaisesti ehkäisyneuvolakäynnit. Perhesuunnitteluneuvolakäyntien määrä jatkoi laskuaan vähentyen 4,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Edellisenä vuonna käynnit vähenivät 8,4 %. Kaikkiaan perhesuunnitteluneuvolakäyntejä tehtiin 226 012 (11 471 käyntiä vähemmän kuin vuonna 2003). Lääkärikäyntien ja muun ammattihenkilökunnan käyntien osuuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia. Väestömäärään suhteutettuna jokainen 15-44 -vuotias nainen kävi perhesuunnitteluneuvolassa lääkärin vastaanotolla 0,08 kertaa ja muun ammattihenkilökunnan luona 0,15 kertaa vuonna 2004. Kaikista perusterveydenhuollon avohoitokäynneistä perhesuunnitteluneuvolan osuus oli 0,9 %.

Kouluterveydenhuollon käynneiksi tilastoidaan peruskoululaisten ja lukiolaisten käynnit kouluterveydenhuollon vastaanotolla, sekä koulussa suoritetut 6-7 -vuotiaiden käynnit. Kouluterveydenhuollon käyntejä tehtiin yhteensä 1 593 816 vuonna 2004. Määrä väheni 2,3 % verrattuna edelliseen

vuoteen, mikä johtuu osittain yhden kunnan tilastointitavan muutoksesta. Lääkärikäyntien osuus (10,8 %) pysyi lähes samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikista perusterveydenhuollon avohoitokäynneistä kouluterveydenhuollon käyntejä oli 6,4 %. Suhteutettuna kaikkien 7-18 -vuotiaiden määrään jokainen kouluikäinen kävi kouluterveydenhuollossa lääkäriä keskimäärin 0,2 kertaa vuonna 2004 ja muun ammattihenkilökunnan luona 1,9 kertaa.

Opiskelijaterveydenhuollon käyntejä tehtiin yhteensä 341 194 vuonna 2004. Käyntimäärä nousi 13,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lääkärikäyntien ja muun ammattihenkilökunnan käyntien osuudet kaikista kouluterveydenhuollon käynneistä pysyivät edellisen vuoden tasolla. Kaikista vuoden 2004 lääkärikäynneistä opiskelijaterveydenhuollon käyntejä oli 0,5 % ja muun ammattihenkilökunnan käynneistä 1,9 %.

Työterveyshuollon käynneillä tarkoitetaan työterveyshuoltolain mukaisia työnantajalta laskutettuja käyntejä. Työterveyshuollon käynnit lisääntyivät edelleen (3,7 %). Edellisenä vuonna kasvua oli tapahtunut 2,2 %. Työterveyshuollon käynneistä 51,3 % (586 848) oli lääkärikäyntejä ja 48,7 % (556 273) muun ammattihenkilökunnan käyntejä. Väestömäärään verrattuna jokainen työikäinen kävi työterveyshuollossa lääkärin ja muun ammattihenkilökunnan vastaanotolla 0,2 kertaa. Kaikista avohoitokäynneistä työterveyshuollon käyntejä oli 4,6 %. Suhteellisissa käyntimäärissä ei tapahtunut suuria muutoksia.

Kotisairaanhoidon käynnit vähenivät 0,4 % vuonna 2004, kun edellisenä vuonna vähentymistä oli tapahtunut 1,2 %. Kotisairaanhoidokäynteihin tilastoidaan käynnit, jotka perustuvat hoito- tai palvelusuunnitelmaan. Kotipalvelukäyntejä ei ole otettu mukaan tähän tilastointiin. Käyntien osuus kaikista avohoitokäynneistä oli 14,2 %. Kotisairaanhoidon käynneistä vain 1,0 % (34 070) oli lääkärikäyntejä ja 99,0 % (3 502 445) oli muun ammattihenkilöstön suorittamia. Väestömäärään suhteutettuna kotisairaanhoidon käyntejä tehtiin 0,7 asukasta kohti vuonna 2004.

Lääkärille tehtyjä mielenterveyskäyntejä tilastoitiin 97 512 (12,9 % kaikista mielenterveyskäynneistä) ja muulle ammattihenkilökunnalle 660 215 (87,1 % kaikista mielenterveyskäynneistä) vuonna 2004. Mielenterveyskäyntien osuus kaikista avohoitokäynneistä oli lääkärikäynneissä 1,1 % ja muun ammattihenkilöstön käynneissä 4,2 %. Määrät eivät juurikaan muuttuneet edellisestä vuodesta. Mielenterveyskäyntien määrän nousu (6,0 %) verrattuna edelliseen vuoteen johtuu siitä, että yksi suuri terveyskeskus on ilmoittanut mielenterveyskäynnit aikaisempina vuosina erikoissairaanhoidon tilastoon. Tämä tilastointitavan muutos selittää muutoksen mielenterveyskäyntien määrässä koko maan tasolla. Ilman tätä muutosta mielenterveyskäyntien määrä olisi vähentynyt koko maassa noin 4 %. Helsingin terveyskeskus, Turun terveyskeskus ja Forssan seudun terveyskeskus tilastoivat mielenterveyspalvelut erikoissairaanhoidon puolelle, kuten aiempinakin vuosina.

Fysioterapiakäyntejä tehtiin 1 431 099 vuonna 2004. Käyntien määrä kasvoi 4,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Fysioterapiakäyntien määrän melko suuri vaihtelu edellisten vuosien tilastoissa on johtunut todennäköisesti kirjaamistavan muutoksista ryhmäkäyntien kohdalla. Nyt käyntimäärän vaihtelu näyttäisi rauhoittuneen, mikä ehkä kertoo yhtenäisemmän tilastointitavan löytymisestä ja tilastojen luotettavuuden parantumisesta. Fysioterapiakäyntien osuus kaikista perusterveydenhuollon avohoitokäynneistä oli 5,7 % vuonna 2004.

Kohta muu avohoito (Taulukko 1.) pitää sisällään kaikki muut avohoidon toiminnassa syntyneet käynnit, esimerkiksi lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotyön ja erityistyöntekijöiden vastaanottotyön. Muita avohoitokäyntejä tehtiin vuonna 2004 yhteensä 13 661 820, mikä on 0,3 % vähemmän kuin vuonna 2003. Lääkärikäyntien osuus oli 55,6 % ja muun ammattihenkilökunnan käyntien

osuus 43,4 %. Väestömäärään suhteutettuna muiden avohoidon lääkärikäyntien määrä (1,5 käyntiä asukasta kohti) tai muun henkilökunnan käyntien määrä (1,1 käyntiä asukasta kohti) ei juurikaan muuttunut vuodesta 2003. Muiden avohoitokäyntien osuus kaikista avohoidon käynneistä oli 54,7 %.

Taulukko 1. Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit vuosina 2003-2004 - *Öppenvårdsbesök inom primärvården 2003-2004*

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit - Öppenvårdsbesök inom primärvården 2004	Lääkäri-käynnit - <i>Läkarbesök</i>	Muun ammattihenkilökunnan käynnit - <i>Besök hos annan personal</i>	Käynnit yhteensä - <i>Besök totalt</i>	Lääkäri-käynnit / 1000 asukasta - <i>Läkarbesök / 1000 invånare</i> ¹⁾	Muun ammattihenkilökunnan käynnit / 1000 asukasta - <i>Besök hos annan personal / 1000 invånare</i> ¹⁾	Käynnit yhteensä muutos % - <i>Besök tot., procentuell ändr. 2003-2004</i>
Äitiysneuvola - <i>Mödrarådgivning</i>	206 649	804 386	1 011 035	208,9	813,0	1,3 %
Lastenneuvola - <i>Barnrådgivning</i>	261 545	999 429	1 260 974	571,8	2185,0	-0,2 %
Perhesuunnitteluneuvola - <i>Rådg. för familjeplanering</i>	75 040	150 972	226 012	75,8	152,6	-4,8 %
Kouluterveydenhuolto - <i>Skolhälsovård</i>	172 722	1 421 094	1 593 816	225,1	1852,1	-2,3 %
Opiskelijaterveydenhuolto - <i>Studenthälsovård</i>	43 683	297 513	341 196	8,4	57,2	13,9 %
Työterveyshuolto - <i>Företagshälsovård</i>	586 484	556 273	1 142 757	168,9	160,2	3,7 %
Kotisairaanhoito - <i>Hemsjukvård</i>	34 070	3 502 445	3 536 515	6,5	673,3	-0,3 %
Mielenterveyshuolto - <i>Mentalvård</i>	97 512	660 215	757 727	18,7	126,9	6,0 %
Fysioterapia - <i>Fysioterapi</i>	0	1 431 099	1 431 099	-	275,1	4,4 %
Muu avohoito - <i>Övrig öppenvård</i>	7 726 679	5 935 141	13 661 820	1485,4	1141,0	-0,3 %
Koko perusterveydenhuolto yht. - <i>Hela primärvården</i>	9 204 384	15 758 567	24 962 951	1769,5	3029,5	0,4 %

¹⁾ Väestötietoja laskettaessa on käytetty palvelun kohderyhmään suhteutettuja väestöosuusia seuraavasti: äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolakäyntejä on verrattu 15-44 -vuotiaiden naisten määrään, lastenneuvolakäyntejä 0-7 -vuotiaiden määrään, kouluterveydenhuollon käyntejä 7-18 -vuotiaiden määrään ja työterveyshuollon käyntejä 15-64 -vuotiaiden määrään. Koko maan väestömäärästä on jätetty Ahvenanmaan väestö pois, koska Ahvenanmaan käyntitiedot eivät ole vertailussa mukana.

Tarkasteltaessa käyntityyppien osuuksia lääkäreiden ja muun ammattihenkilökunnan välillä huomataan, että lääkärikäynneistä suurin osa sijoittuu ryhmään muun avohoidon käynnit 83,9 %. (Taulukko 2.) Muun ammattihenkilökunnan käynneistä vain 37,7 % on tilastoitu kohtaan muut avohoitokäynnit. Muun ammattihenkilökunnan käynneistä suurin osa (22,2 %) oli kotisairaanhoitokäyntejä vuonna 2004.

Taulukko 2. Lääkärikäyntien, muun ammattihenkilökunnan käyntien ja yhteenlaskettujen käyntien prosenttiosuudet toiminnoittain 2004 - *Procentandelar efter funktion för läkarbesök, besök hos annan personal och besök totalt 2004*

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit - <i>Öppenvårdsbesök inom primärvården</i> 2004	Lääkäri- käynnit - <i>Läkar- besök %</i>	Muun ammattihenkilö- kunnan käynnit - <i>Besök hos annan personal %</i>	Käynnit yhteensä - <i>Besök totalt</i> %
Äitiysneuvola - <i>Mödrarådgivning</i>	2,2	5,1	4,1
Lastenneuvola - <i>Barnrådgivning</i>	2,8	6,3	5,1
Perhesuunnitteluneuvola - <i>Rådg. för familjeplanering</i>	0,8	1,0	0,9
Kouluterveydenhuolto - <i>Skolhälsovård</i>	1,9	9,0	6,4
Opiskelijaterveydenhuolto - <i>Studenthälsovård</i>	0,5	1,9	1,4
Työterveyshuolto - <i>Företagshälsovård</i>	6,4	3,5	4,6
Kotisairaanhoito - <i>Hemsjukvård</i>	0,4	22,2	14,2
Mielenterveyshuolto - <i>Mentalvård</i>	1,1	4,2	3,0
Fysioterapia - <i>Fysioterapi</i>	0,0	9,1	5,7
Muu avohoito - <i>Övrig öppenvård</i>	83,9	37,7	54,7
Koko perusterveydenhuolto yht. - <i>Hela primärvården</i>	100,0	100,0	100,0

Toiminnoittain tarkasteltuna vain työterveyshuollon käyntejä ja muita avohoitokäyntejä tehdään lääkärille enemmän kuin muun ammattihenkilökunnan luokse. Sen sijaan äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa, kotisairaanhoidossa, mielenterveyshuollossa ja fysioterapiassa käynnit tehdään useammin muiden ammattihenkilöiden kuin lääkärin luokse. (Taulukko 3.)

Taulukko 3. Toiminnoittain eroteltujen käyntien jakautuminen lääkärikäynteihin ja muun ammattihenkilökunnan käynteihin (prosenttiosuuksittain ilmoitettuna) 2004 - *Fördelningen av besök indelade efter funktion i läkarbesök och besök hos annan personal (anges som procentandelar) 2004*

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit - <i>Öppenvårdsbesök inom primärvården</i> 2004	Lääkäri- käynnit - <i>Läkar- besök %</i>	Muun ammattihenkilö- kunnan käynnit - <i>Besök hos annan personal %</i>	Käynnit yhteensä - <i>Besök totalt %</i>
Äitiysneuvola - <i>Mödrarådgivning</i>	20,4	79,6	100,0
Lastenneuvola - <i>Barnrådgivning</i>	20,7	79,3	100,0
Perhesuunnitteluneuvola - <i>Rådg. för familjeplanering</i>	33,2	66,8	100,0
Kouluterveydenhuolto - <i>Skolhälsovård</i>	10,8	89,2	100,0
Opiskelijaterveydenhuolto - <i>Studenthälsovård</i>	12,8	87,2	100,0
Työterveyshuolto - <i>Företagshälsovård</i>	51,3	48,7	100,0
Kotisairaanhoido - <i>Hemsjukvård</i>	1,0	99,0	100,0
Mielenterveyshuolto - <i>Mentalvård</i>	12,9	87,1	100,0
Fysioterapia - <i>Fysioterapi</i>	0,0	100,0	100,0
Muu avohoito - <i>Övrig öppenvård</i>	56,6	43,4	100,0
Koko perusterveydenhuolto yht. - <i>Hela primärvården</i>	36,9	63,1	100,0

Ikäryhmittäin tarkasteltuna (Taulukko 4.) lääkärikäyntimäärät vähenivät 2,8 % verrattuna vuoteen 2004. Laskettaessa lääkärikäyntejä ikäryhmittäin ja toiminnoittain ero koko maan käynneissä (75 755 käyntiä) johtuu siitä, että 15 terveyskeskusta tai terveyskeskuskuntayhtymää (edellisenä vuonna kuusi) ei saanut toimitettua lääkärikäyntitietoja ikäryhmittäin oman kunnan potilaista ja ulkokuntalaisista. Tämän lisäksi osa terveyskeskuksista ei toimittanut ikäryhmittäisiä tietoja ulkokuntalaisten lääkärikäynneistä, vaikka toimitti ne oman kunnan potilaiden lääkärikäynneistä. (Liite 1.)

Lääkärikäyntien määrä väheni hieman kaikissa alle 50 -vuotiaiden ikäryhmissä. Yli 50 -vuotiaiden ikäryhmissä lääkärikäynnit sen sijaan lisääntyivät. Eniten käynnit lisääntyivät 75-84 -vuotiailla ja vähenivät 7-14 -vuotiailla. Kun verrataan käyntimääriä tuhatta vastaavan ikäistä kohti vuosina 2003 ja 2004, erot eivät sen sijaan ole suuria. Lääkärikäyntien suhteellinen määrä pysyi samana 15-84 -vuotiailla, ja alle 15 -vuotiaillakin käyntien vähentyminen on muutaman prosentin kymmenyksen

luokkaa. Lääkärikäyntejä tehtiin edelleen 1,8 asukasta kohden, mikä on sama määrä kuin edellisenä vuonna, vaikka kokonaiskäyntimäärä vähenikin.

Useimmin lääkäriissä kävivät alle 1 -vuotiaat, joilla käyntejä oli keskimäärin 3,1 käyntiä vuoden aikana, ja yli 75 -vuotiaat, joilla käyntejä oli keskimäärin 2,9 vuoden aikana. Kouluikäisestä eteenpäin käynnit näyttäsivät vähenevän alle 2 käyntiin vuodessa, kunnes taas eläkeiässä eli yli 65-vuotiailla käynnit lisääntyvät keskimäärin 2-3 käyntiin vuodessa

Taulukko 4. Lääkärikäynnit ja keskimääräiset käyntimäärät asukasta kohti ikäryhmittäin tarkasteltuna 2004 - *Läkarbesök och genomsnittligt antalbesök/invånare efter åldersgrupp 2004*

Lääkärikäynnit ikäryhmittäin - <i>Läkar besök efter åldersgrupp</i>	Lääkäri- käynnit - <i>Läkar besök</i> 2004	Lääkäri- käyntejä / asukas - <i>Läkar- besök/ invånare</i> 2004	Keskimääräinen lääkärikäyntien muutos (%) - <i>Genomsnittlig ändringar (%) av läkarbesök</i> 2003-2004
Alle 1 -vuotiaat - <i>Under 1-åringar</i>	178 392	3,1	-4,7 %
1-6 -vuotiaat - <i>1-6 -åringar</i>	852 730	2,5	-14,3 %
7-14 -vuotiaat - <i>7-14 -åringar</i>	595 355	1,2	-16,8 %
15-49 -vuotiaat - <i>15-49 -åringar</i>	3 540 083	1,5	-3,1 %
50-64 -vuotiaat - <i>15-64 -åringar</i>	1 798 515	1,7	2,3 %
65-74 -vuotiaat - <i>65-74 -åringar</i>	1 074 557	2,4	2,6 %
75-84 -vuotiaat - <i>75-84 -åringar</i>	854 262	2,9	6,5 %
85-99 -vuotiaat - <i>85-99 -åringar</i>	234 735	2,9	3,0 %
Kaikki käynnit yhteensä - <i>Alla besök totalt</i>	9 128 629	1,8	-2,8 %

Käynnit asukasta kohti on laskettu suhteutettuna ikäryhmittäiseen keskväkilukuun vuonna 2004.

Eniten lääkärikäyntejä asukasta kohti tehtiin Etelä-Karjalan (2,3) ja Keski-Suomen (2,2) sairaanhoitopiireissä. Vähiten lääkärikäyntejä asukasta kohti tehtiin Helsingin ja Uudenmaan sekä Vaasan sairaanhoitopiireissä, joissa jokainen asukas kävi lääkäriillä keskimäärin vain 1,4 kertaa vuodessa.

Tarkasteltaessa kaikkia käyntejä suhteessa asukasluukuun suurin käyntimäärä oli Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä, jossa käyntejä tehtiin 5,8 asukasta kohti ja pienin käyntimäärä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä, jossa käyntejä asukasta kohti tehtiin vain 4,2. Näin oli myös edellisellä vuonna, vaikka Helsingissä ja Uudellamaalla käynnit asukasta kohti lisääntyivät hieman edelliseen vuoteen verrattuna. (Taulukko 5.)

Sairaanhoidopiireittäin tarkasteltuna käyntimäärät nousivat Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Helsingin ja Uudenmaan, Itä-Savon, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Länsi-Pohjan, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiireissä. Suurin käyntimäärän nousu oli Helsingin ja Uudenmaan (9,4 %) sekä Etelä-Karjalan (6,3 %) sairaanhoidopiireissä. Käynnit vähenivät eniten Päijät-Hämeessä (5,1 %) ja Pohjois-Savossa (3,4 %).

Taulukko 5. Avohoitokäynnit sairaanhoidopiireittäin 2004 - *Öppenvårdsbesök 2004 efter sjukvårdsdistrikt*

Sairaanhoidopiiri - <i>Sjukvårdsdistrikt</i>	Lääkäri- käynnit - <i>Läkar- besök</i> 2004	Muun ammattihenkilö- kunnan käynnit - <i>Besök hos annan personal</i> 2004	Käynnit yhteensä - <i>Besök totalt</i> 2004	Käynnit / asukas 2003 - <i>Besök / invånare</i> 2003	Muutos avohoitokäynneissä - <i>Ändring i öppenvårds besök</i> 2003-2004 %	Lääkäri- käynntejä / asukas - <i>Läkar- besök / inv.</i> 2003
Etelä-Karjalan shp - <i>Södra Karelen svd</i>	298 895	439 828	738 723	5,7	6,3 %	2,3
Etelä-Pohjanmaan shp - <i>Södra Österbottens svd</i>	399 850	680 494	1 080 344	5,6	1,7 %	2,1
Etelä-Savon shp - <i>Södra Savolax svd</i>	211 988	337 143	549 131	5,3	-3,1 %	2,0
HUS - <i>HND</i>	1 940 706	3 731 981	5 672 687	4,0	2,6 %	1,4
Itä-Savon shp - <i>Östra Savolax svd</i>	119 028	237 703	356 731	5,5	0,1 %	1,8
Kainuun shp - <i>Kajanalands svd</i>	158 639	302 766	461 405	5,6	0,1 %	1,9
Kanta-Hämeen shp - <i>Egentliga Tavastlands svd</i>	315 362	449 393	764 755	4,6	-2,7 %	1,9
Keski-Pohjanmaan shp - <i>Mellersta Österbottens svd</i>	142 978	301 877	444 855	5,8	1,2 %	1,8
Keski-Suomen shp - <i>Mellersta Finlands svd</i>	579 003	918 658	1 497 661	5,6	0,2 %	2,2
Kymenlaakson shp - <i>Kymmenedalens svd</i>	303 733	599 403	903 136	5,0	0,2 %	1,7
Lapin shp - <i>Lapplands svd</i>	224 528	363 177	587 705	4,9	-2,4 %	1,9
Länsi-Pohjan shp - <i>Västra Österbottens svd</i>	117 121	198 116	315 237	4,7	0,4 %	1,8
Pirkanmaan shp - <i>Birkalands svd</i>	942 460	1 423 766	2 366 226	5,1	3,2 %	2,0
Pohjois-Karjalan shp - <i>Norra Karelen svd</i>	307 114	555 443	862 557	5,1	-2,2 %	1,8
Pohjois-Pohjanmaan shp - <i>Norra Österbottens svd</i>	748 325	1 230 605	1 978 930	5,2	2,0 %	2,0
Pohjois-Savon shp - <i>Norra Savolax svd</i>	516 862	777 208	1 294 070	5,2	-3,4 %	2,1
Päijät-Hämeen shp - <i>Päijänne-Tavastlands svd</i>	391 597	587 309	978 906	4,7	-5,1 %	1,9
Satakunnan shp - <i>Satakunta svd</i>	444 951	768 507	1 213 458	5,3	-0,1 %	2,0
Vaasan shp - <i>Vasa svd</i>	239 326	552 381	791 707	4,8	-1,2 %	1,4
Varsinais-Suomen shp - <i>Egentliga Finlands svd</i>	801 909	1 302 500	2 104 409	4,6	-0,5 %	1,7

Verrattaessa lääkäriellä käyneiden asiakkaiden määrää asukaslukuun vuoden aikana, suurin lääkäriellä käyneiden määrä oli Länsi-Pohjan sairaanhoidopiirissä (79,4 % asukkaista vuonna 2004). Pienin lääkärin asiakkaiden osuus verrattuna asukasmäärään oli Etelä-Karjalan sairaanhoidopiirissä (46,9 % vuonna 2004), mutta tämä johtuu osittain siitä, että yksi alueen suurehko terveyskeskus ei saanut tänä vuonna tilastoitua asiakasmääriä ikäryhmittäin, mikä näkyy käyntimäärän laskuna sairaanhoidopiirin kohdalla. Koko maassa lääkärin asiakasmäärä oli vähentynyt 2,1. Suuri asiakasmäärän muu-

tos tilastossa Itä-Savon sairaanhoitopiirin kohdalla johtuu siitä, että muutama alueen terveyskeskus ei saanut tilastoitua asiakasmääriä vuonna 2004. (Taulukko 6.)

Taulukko 6. Lääkärin asiakkaat sairaanhoitopiireittäin 2003 ja 2004 - *Läkarens klienter efter sjukvårdsdistrikt 2003 och 2004*

Sairaanhoitopiiri - Sjukvårdsdistrikt	2003			2004			MUUTOS - ÄNDRING Asiakasmäärän muutos 2003-2004 % -Ändring av antalet klienter 2003-2004, %
	Lääkärin asiakkaita - <i>Läkarens klienter</i>	Asukkaita - <i>Invånare</i>	Asiakkaiden % -osuus sairaan- hoitopiirin asukkaista - <i>Klienternas procentandel av invånarna i sjukvårdsdistri- ktet</i>	Lääkärin asiakkaita - <i>Läkarens klienter</i>	Asukkaita - <i>Invånare</i>	Asiakkaiden % -osuus sairaan- hoitopiirin asukkaista - <i>Klienternas procentandel av invånarna i sjukvårdsdistrikt et</i>	
Etelä-Karjalan shp - <i>Södra Karelens svd</i>	92204	129 239	71,3	60455	128898	46,9	-34,4
Etelä-Pohjanmaan shp - <i>Södra Österbottens svd</i>	145945	194 477	75,0	144449	194499	74,3	-1,0
Etelä-Savon shp - <i>Södra Savolax svd</i>	79486	104 867	75,8	77977	104345	74,7	-1,9
HUS - <i>HND</i>	745685	1 420 010	52,5	752445	1 429 739	52,6	0,9
Itä-Savon shp - <i>Östra Savolax svd</i>	46346	65 070	71,2	21366	64550	33,1	-53,9
Kainuun shp - <i>Kajanalands svd</i>	61556	83 111	74,1	58961	82479	71,5	-4,2
Kanta-Hämeen shp - <i>Egentliga Tavastlands svd</i>	112493	166 267	67,7	111179	167139	66,5	-1,2
Keski-Pohjanmaan shp - <i>Mellersta Österbottens svd</i>	51292	77 431	66,2	53345	77336	69,0	4,0
Keski-Suomen shp - <i>Mellersta Finlands svd</i>	186150	265 580	70,1	194465	266632	72,9	4,5
Kymenlaakson shp - <i>Kymmenealands svd</i>	121736	181 468	67,1	115700	181183	63,9	-5,0
Lapin shp - <i>Lapplands svd</i>	93097	120 316	77,4	83962	119922	70,0	-9,8
Länsi-Pohjan shp - <i>Västra Österbottens svd</i>	46940	67 031	70,0	52990	66759	79,4	12,9
Pirkanmaan shp - <i>Birkalands svd</i>	326604	456 966	71,5	330348	460699	71,7	1,1
Pohjois-Karjalan shp - <i>Norra Karelens svd</i>	129957	171 141	75,9	123217	170568	72,2	-5,2
Pohjois-Pohjanmaan shp - <i>Norra Österbottens svd</i>	250279	374 814	66,8	251708	377220	66,7	0,6
Pohjois-Savon shp - <i>Norra Savolax svd</i>	194348	250 060	77,7	177235	249626	71,0	-8,8
Päijät-Hämeen shp - <i>Päijänne- Tavastlands svd</i>	144656	207 574	69,7	149226	207874	71,8	3,2
Satakunnan shp - <i>Satakunta svd</i>	156583	228 431	68,5	162193	227902	71,2	3,6
Vaasan shp - <i>Vasa svd</i>	102603	165 810	61,9	99818	165987	60,1	-2,7
Varsinais-Suomen shp - <i>Egentliga Finlands svd</i>	295968	457 054	64,8	293643	458380	64,1	-0,8
Koko maa yhteensä * - <i>Hela landet totalt *</i>	3 383 928	5 186 717	65,2	3 314 682	5 201 737	63,7	-2,0

* Manner-Suomi - *Fasta
Finland*

Toiminnoittain ja sairaanhoitopiireittäin tarkasteltuna äitiysneuvolakäynnit olivat lisääntyneet eniten Satakunnan sairaanhoitopiirissä (5,2 %) ja vähentyneet eniten Kainuun sairaanhoitopiirissä (7,4 %). Lastenneuvolakäynneissä suurin nousu (6,6 %) oli Keski-Suomen sairaanhoitopiirissä. Eniten laskua oli Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirissä (15,5 %). Perhesuunnitteluneuvolakäynnit olivat vähentyneet muualla, paitsi Etelä-Pohjanmaan, Kanta-Hämeen ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiireissä.

Kouluterveydenhuollon käynnit olivat lisääntyneet eniten Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirissä (16,8 %) ja vähentyneet Vaasan sairaanhoitopiirissä (10,8 %).

Opiskelijaterveydenhuollon käynneissä oli suuriakin muutoksia sairaanhoitopiiritasolla, mikä johtuu osittain tilastointitapojen muutoksista. Työterveyshuollon käynnit lisääntyivät kaikissa muissa sairaanhoitopiireissä paitsi Etelä-Karjalassa, Helsingissä ja Uudellamaalla, Kymenlaaksossa ja Satakunnassa. Kotisairaanhoitokäyntimäärä lisääntyi eniten Kainuun sairaanhoitopiirissä (29,8 %) ja väheni Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirissä (11,1 %). Mielenterveyskäyntien määrän suuret muutokset sairaanhoitopiireittäin tarkasteltuna liittyvät tilastointitapojen muutoksiin. Fysioterapiakäyntien määrä lisääntyi eniten Pohjois-Karjalassa (22,4 %). Muut avohoitokäynnit lisääntyivät eniten Etelä-Karjalassa (18,7 %) ja vähenivät Pohjois-Karjalassa (22,4 %). (Taulukko 7.)

Taulukko 7. Avohoitokäynnit toiminnoittain ja sairaanhoitopiireittäin 2004
 Tabell 7. Öppenvårdsbesök efter funktion och sjukvårdsdistrikt 2004

Sairaanhoitopiiri - Sjukvårdsdistrikt	ÄITYSNEUVOLAKÄYNNIT - MÖDRARÄDGVINGSBESÖK				LASTENNEUVOLAKÄYNNIT - BARNRÄDGVINGSBESÖK				PERHESUUNNITTELUNEUVOLAKÄYNNIT - BESÖK PÅ RÄDGVINGSBYRÅ FÖR FAMILJEPLANERING				KOU LUTERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT - OPISKELIJATERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT - STUDENTHÄLSOVÅRDSBESÖK							
	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004				
Etelä-Karjalan shp - Södra Karels svd	18 556	2,5 %	18 181	2,1 %	26 456	3,6 %	31 315	-15,5 %	1 659	0,2 %	2 415	-31,3 %	36 218	4,9 %	30 543	18,6 %				
Etelä-Pohjanmaan shp - Södra Österbottens svd	36 389	3,4 %	37 177	-2,1 %	48 703	4,5 %	49 095	-0,8 %	11 599	1,1 %	11 407	1,7 %	56 321	5,2 %	62 460	-9,8 %				
Etelä-Savon shp - Södra Savolax svd	13 766	2,5 %	14 107	-2,4 %	21 884	4,0 %	22 570	-3,0 %	7 268	1,3 %	7 418	-2,0 %	28 082	5,1 %	29 444	-4,6 %				
HUS - HND Itä-Savon shp - Östra Savolax svd	284 027	5,0 %	283 253	0,3 %	356 261	6,3 %	350 137	1,7 %	43 817	0,8 %	47 602	-8,0 %	459 330	8,1 %	475 373	-3,4 %				
Kainuun shp - Kajanalands svd	8 548	2,4 %	8 310	2,9 %	12 718	3,6 %	12 166	4,5 %	5 766	1,6 %	5 882	-2,0 %	21 531	6,0 %	23 648	-9,0 %				
Kanta-Hämeen shp - Egentliga Tavastlands svd	13 182	2,9 %	14 235	-7,4 %	17 260	3,7 %	17 040	1,3 %	3 256	0,7 %	3 618	-10,0 %	22 100	4,8 %	24 401	-9,4 %				
Keski-Pohjanmaan shp - Mellersta Österbottens svd	29 020	3,8 %	28 175	3,0 %	45 629	6,0 %	43 349	5,3 %	10 122	1,3 %	9 721	4,1 %	51 073	6,7 %	48 066	6,3 %				
Keski-Suomen shp - Mellersta Finlands svd	16 605	3,7 %	17 571	-5,5 %	20 610	4,6 %	21 249	-3,0 %	4 761	1,1 %	5 044	-5,6 %	26 101	5,9 %	26 254	-0,6 %				
Kymenlaakson shp - Kymmenedalens svd	51 630	3,4 %	54 053	-4,5 %	67 052	4,5 %	62 897	6,6 %	21 161	1,4 %	22 438	-5,7 %	73 049	4,9 %	71 077	2,8 %				
Lapin shp - Lapplands svd	27 488	3,0 %	27 661	-0,6 %	42 092	4,7 %	42 950	-2,0 %	7 599	0,8 %	7 700	-1,3 %	49 113	5,4 %	51 061	-3,8 %				
Länsi-Pohjan shp - Västra Österbottens svd	20 264	3,4 %	20 165	0,5 %	24 658	4,2 %	25 623	-3,8 %	6 558	1,1 %	7 167	-8,5 %	32 883	5,6 %	34 189	-3,8 %				
Pirkanmaan shp - Birkalands svd	10 585	3,4 %	10 781	-1,8 %	15 590	4,9 %	16 741	-6,9 %	3 632	1,2 %	3 321	9,4 %	21 386	6,8 %	21 884	-2,3 %				
Pohjois-Karjalan shp - Norra Karels svd	92 073	3,9 %	87 678	5,0 %	122 765	5,2 %	122 880	-0,1 %	14 081	0,6 %	15 112	-6,8 %	144 291	6,1 %	141 959	1,6 %				
Pohjois-Pohjanmaan shp - Norra Österbottens svd	26 926	3,1 %	26 725	0,8 %	37 335	4,3 %	38 953	-4,2 %	13 670	1,6 %	14 349	-4,7 %	51 861	6,0 %	52 156	-0,6 %				
Pohjois-Savon shp - Norra Savolax svd	93 502	4,7 %	91 849	1,8 %	104 510	5,3 %	105 083	-0,5 %	10 498	0,5 %	11 698	-10,3 %	116 511	5,9 %	119 109	-2,2 %				
Päijät-Hämeen shp - Päijänne-Tavastlands svd	46 247	3,6 %	44 403	4,2 %	55 450	4,3 %	57 609	-3,7 %	11 877	0,9 %	12 632	-6,0 %	72 456	5,6 %	75 850	-4,5 %				
Satakunnan shp - Satakunta svd	38 144	3,9 %	37 133	2,7 %	52 161	5,3 %	53 708	-2,9 %	10 615	1,1 %	11 562	-8,2 %	67 684	6,9 %	72 409	-6,5 %				
Vaasan shp - Vasa svd	38 418	3,2 %	36 527	5,2 %	53 466	4,4 %	52 610	1,6 %	11 590	1,0 %	12 152	-4,6 %	74 490	6,1 %	76 115	-2,1 %				
Varsinais-Suomen shp - Egentliga Finlands svd	31 637	4,0 %	31 612	0,1 %	42 891	5,4 %	42 505	0,9 %	7 657	1,0 %	7 888	-2,9 %	44 902	5,7 %	50 340	-10,8 %				
Koko maa yhteensä - Hela landet totalt	114 028	5,4 %	108 436	5,2 %	93 483	4,4 %	93 287	0,2 %	18 826	0,9 %	18 357	2,6 %	144 434	6,9 %	145 060	-0,4 %				
	1 011 035	4,1 %	998 032	1,3 %	1 260 974	5,1 %	1 263 568	-0,2 %	226 012	0,9 %	237 483	-4,8 %	1 593 816	6,4 %	1 631 398	-2,3 %	341 196	1,4 %	299 563	13,9 %

Taulukko 7. Avohoitokäynnit toiminnoittain ja sairaanhoitopiireittäin 2004
 Tabell 7. Öppenvårdsbesök efter funktion och sjukvårdsdistrikt 2004

TYÖTERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT - FÖRETAGSHÄLSOVÅRDSBESÖK				KOTISAIRAANHOIDON KÄYNNIT - HEMSJUKVÅRDSBESÖK				MIELENTERVEYSKÄYNNIT - MENTALVÅRDSBESÖK				FYSIOTERAPIAKÄYNNIT - FYSIOTERAPI				MUUT AVOHOITOKÄYNNIT - ÖVRIGA ÖPPENVÅRDSBESÖK				KAIKKI AVOHOITOKÄYNNIT - ALLA ÖPPENVÅRDSBESÖK		
Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Käynnit 2004 - Besök 2004	% -osuus kaikista avohoitokäynneistä 2004 - Procentdel av alla öppenvårdsbesök 2004	Käynnit 2003 - Besök 2003	Muutos (%) vuodesta 2003 vuoteen 2004 - Ändring (%) från 2003 till 2004	Kaikki avohoitokäynnit yhteensä 2004 - Alla öppenvårdsbesök totalt 2004	Kaikki avohoitokäynnit 2003 - Alla öppenvårdsbesök 2003	Muutos (%) vuodesta 2001 vuoteen 2003 - Ändring (%) från 2003 till 2004
30 172	4,1 %	42 364	-28,8 %	114 059	15,4 %	110 479	3,2 %	44 355	6,0 %	60 309	-26,5 %	46 478	6,3 %	50 891	-8,7 %	406 694	55,1 %	342 682	18,7 %	738 748	696 271	6,1 %
69 324	6,4 %	67 100	3,3 %	123 960	11,5 %	123 630	0,3 %	23 846	2,2 %	21 935	8,7 %	67 507	6,2 %	59 516	13,4 %	627 279	58,1 %	616 199	1,8 %	1 080 347	1 061 425	1,8 %
27 028	4,9 %	17 106	58,0 %	101 944	18,6 %	103 902	-1,9 %	33 393	6,1 %	34 614	-3,5 %	35 965	6,5 %	41 176	-12,7 %	275 017	50,1 %	291 849	-5,8 %	549 131	567 180	-3,2 %
109 299	1,9 %	113 870	-4,0 %	933 511	16,5 %	902 660	3,4 %	92 395	1,6 %	18 867	389,7 %	308 789	5,4 %	292 634	5,5 %	3 035 127	53,5 %	3 007 497	0,9 %	5 672 695	5 518 931	2,8 %
11 192	3,1 %	10 686	4,7 %	67 337	18,9 %	64 103	5,0 %	14 045	3,9 %	14 815	-5,2 %	17 619	4,9 %	16 496	6,8 %	193 414	54,2 %	195 151	-0,9 %	356 731	356 236	0,1 %
29 743	6,4 %	27 754	7,2 %	59 221	12,8 %	45 634	29,8 %	34 101	7,4 %	33 306	2,4 %	33 952	7,4 %	39 723	-14,5 %	241 514	52,3 %	248 765	-2,9 %	461 409	461 095	0,1 %
40 810	5,3 %	38 055	7,2 %	86 978	11,4 %	88 675	-1,9 %	2 609	0,3 %	2 475	5,4 %	33 006	4,3 %	31 149	6,0 %	453 389	59,3 %	483 062	-6,1 %	764 755	785 175	-2,6 %
33 968	7,6 %	30 504	11,4 %	58 960	13,3 %	57 828	2,0 %	2 138	0,5 %	2 122	0,8 %	21 502	4,8 %	18 349	17,2 %	253 117	56,9 %	253 729	-0,2 %	444 868	439 793	1,2 %
84 763	5,7 %	82 858	2,3 %	196 994	13,2 %	182 763	7,8 %	70 484	4,7 %	68 447	3,0 %	83 968	5,6 %	79 500	5,6 %	830 672	55,5 %	850 562	-2,3 %	1 497 729	1 493 289	0,3 %
16 725	1,9 %	16 921	-1,2 %	149 032	16,5 %	145 299	2,6 %	37 335	4,1 %	31 180	19,7 %	53 381	5,9 %	59 260	-9,9 %	507 842	56,2 %	509 196	-0,3 %	903 136	902 906	0,0 %
11 391	1,9 %	10 364	9,9 %	50 860	8,7 %	56 410	-9,8 %	26 105	4,4 %	28 113	-7,1 %	32 074	5,5 %	36 183	-11,4 %	373 418	63,5 %	372 682	0,2 %	587 712	601 779	-2,3 %
19 455	6,2 %	19 210	1,3 %	26 492	8,4 %	28 043	-5,5 %	13 673	4,3 %	12 825	6,6 %	10 328	3,3 %	9 734	6,1 %	187 410	59,4 %	184 856	1,4 %	315 242	314 346	0,3 %
144 153	6,1 %	136 926	5,3 %	262 061	11,1 %	261 232	0,3 %	119 450	5,0 %	110 509	8,1 %	134 460	5,7 %	118 219	13,7 %	1 291 904	54,6 %	1 262 044	2,4 %	2 366 230	2 295 641	3,1 %
43 154	5,0 %	38 416	12,3 %	99 438	11,5 %	111 832	-11,1 %	37 499	4,3 %	38 075	-1,5 %	64 871	7,5 %	53 013	22,4 %	477 042	55,3 %	498 121	-4,2 %	862 557	882 436	-2,3 %
79 708	4,0 %	68 599	16,2 %	285 407	14,4 %	290 893	-1,9 %	131 593	6,6 %	124 991	5,3 %	95 570	4,8 %	91 083	4,9 %	1 033 208	52,2 %	1 052 893	-1,9 %	1 978 959	1 986 250	-0,4 %
71 083	5,5 %	66 147	7,5 %	168 259	13,0 %	167 586	0,4 %	39 149	3,0 %	73 939	-47,1 %	106 044	8,2 %	90 357	17,4 %	691 782	53,5 %	737 228	-6,2 %	1 294 171	1 341 030	-3,5 %
64 158	6,6 %	62 658	2,4 %	129 278	13,2 %	143 212	-9,7 %	7 616	0,8 %	8 660	-12,1 %	36 588	3,7 %	37 122	-1,4 %	563 187	57,5 %	594 340	-5,2 %	978 917	1 031 416	-5,1 %
83 389	6,9 %	84 508	-1,3 %	171 880	14,2 %	179 417	-4,2 %	5 913	0,5 %	6 034	-2,0 %	83 853	6,9 %	79 678	5,2 %	672 881	55,5 %	666 606	0,9 %	1 213 474	1 213 202	0,0 %
35 567	4,5 %	33 997	4,6 %	104 595	13,2 %	113 930	-8,2 %	850	0,1 %	210	304,8 %	52 252	6,6 %	51 827	0,8 %	462 584	58,4 %	458 767	0,8 %	791 707	801 132	-1,2 %
137 675	6,5 %	134 167	2,6 %	346 249	16,5 %	369 640	-6,3 %	21 178	1,0 %	23 472	-9,8 %	112 892	5,4 %	114 585	-1,5 %	1 084 339	51,5 %	1 077 693	0,6 %	2 104 433	2 117 403	-0,6 %
1 142 757	4,6 %	1 102 210	3,7 %	3 536 515	14,2 %	3 547 168	-0,3 %	757 727	3,0 %	714 898	6,0 %	1 431 099	5,7 %	1 370 495	4,4 %	13 661 820	54,7 %	13 703 922	-0,3 %	24 962 951	24 868 737	0,4 %

2 LABORATORIO- JA KUVANTAMISTUTKIMUKSET VUONNA 2004

Laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perusterveydenhuollossa kerättiin lukumäärätietoja ensimmäistä kertaa vuoden 2001 jälkeen, jolloin tiedonkeruun suoritti Kuntaliitto. Tiedoille on ollut runsaasti kysyntää, joten tiedonkeruu päätettiin aloittaa uudelleen muutaman vuoden tauon jälkeen.

Tiedonkeruun sisältöä ja ohjeistusta muokattiin tarkemmiksi. Tilastoitavaksi laboratoriotutkimukseksi määriteltiin kokonaisuus, johon sisältyy tutkimusmääräys, näytteen otto, näytteen tutkiminen ja vastauksen antaminen asiakkaalle. Tilastoitavaksi kuvantamistutkimukseksi määriteltiin toimenpidekokonaisuus, jolla asiakkaan terveydentilaa selvitetään erilaisin kuvantamiskeinoin ja joka esiintyy radiologisten tutkimusten nimikkeistössä. Tutkimukset jaoteltiin itse tuotettuihin, ostettuihin ja myytyihin tutkimuksiin.

Laboratoriotutkimuslukumäärä pyydettiin eriteltynä kliiniseen kemiaan, kliiniseen mikrobiologiaan, kliiniseen patologiaan, kliiniseen fysiologiaan, kliiniseen neurofysiologiaan ja muihin tutkimuksiin. Kuvantamistutkimukset pyydettiin erittelemään natiiviröntgentutkimuksiin ja muihin tutkimuksiin. Tiedon kerättiin terveyskeskustasolla, ei kunnittain. Mikäli terveyskeskuksen kirjanpidosta ei ollut saatavilla tarkkoja tilastotietoja, pyydettiin määrät arvioimaan erillisessä kohdassa tiedonkeruulomakkeessa.

Koko maan tasolla 24,6 % laboratoriotutkimuksista ja 13,0 % kuvantamistutkimuksista perustuu terveyskeskuksen antamaan arvioon, koska tarkkoja lukumääriä ei oltu tilastoitu. Laboratoriotutkimuksista itse tuotetuista palveluista arvioon perustuu vain 4,1 %, mutta myydyissä palveluissa arvioidujen tutkimusten osuus on 30,5 % ja ostetuissa palveluissa 79,2 %. Kuvantamistutkimuksissa koko maan tasolla itse tuotettujen palveluiden määrästä arvioon perustuu 1,1 %, myydyistä kuvantamispalveluista 18,9 % ja ostetuista kuvantamispalveluista 41,0 %.

Verrattaessa vuoden 2001 laboratoriotutkimusten määrää vuoden 2004 itse tuotettuihin laboratoriotutkimuksiin tutkimusmäärä oli koko maan tasolla noussut 2,3 %. Sairaanhoidopiireittäin tarkasteltuna tutkimusmäärä oli noussut eniten Pohjois-Savon sairaanhoidopiirissä, jossa tutkimukset olivat lisääntyneet 40,6 %. Tutkimusmäärä oli vähentynyt eniten Pirkanmaan sairaanhoidopiirissä, jossa itse tuotettujen laboratoriotutkimusten määrä oli vähentynyt 77,1 %. Pirkanmaalla ostettuja laboratoriotutkimuspalveluja oli enemmän kuin itse tuotettuja, sillä Pirkanmaalla useat terveyskeskukset ostavat laboratoriotutkimuspalvelut sairaanhoidopiiriin laboratoriotutkimuskeskuksesta. Lukujen vertailukelpoisuuden vuoksi vuoden 2001 tiedot on laskettu vuoden 2004 sairaanhoidopiiriin mukaan, vaikka kuntamuutoksia onkin tapahtunut jonkin verran sitten vuoden 2001.

Taulukko 8. Laboratoriotutkimukset 2001-2004 - *Laboratorieundersökningar 2001-2004*

	Laboratorio- tutkimukset 2001 <i>Laboratorie- undersökningar 2001</i>	Itse tuotetut laboratoriotutkimukset 2004 <i>Laboratorie- undersökningar, egen verksamhet 2004</i>	Myydyt laboratoriotutkimukset 2004 <i>Laboratorie- undersökningar, köpta tjänster 2004</i>	Ostetut laboratoriotutkimukset 2004 <i>Laboratorie- undersökningar, sålda tjänster 2004</i>	Tutkimukset yhteensä muutos % - <i>Undersökningar tot., procentuell ändr. 2001-2004 (Itse tuotetut, egen verksamhet)</i>
Etelä-Karjalan shp - <i>Södra Karelen svd</i>	556 681	588 775	7 994	596 769	5,8 %
Etelä-Pohjanmaan shp - <i>Södra Österbottens svd</i>	828 572	763 284	2 912	766 196	-7,9 %
Etelä-Savon shp - <i>Södra Savolax svd</i>	310 005	277 675	11 281	288 956	-10,4 %
HUS - <i>HND</i>	1 397 744	1 535 892	41 115	1 577 007	9,9 %
Itä-Savon shp - <i>Östra Savolax svd</i>	249 064	173 488	2 938	176 426	-30,3 %
Kainuun shp - <i>Kajanalands svd</i>	386 285	285 991	3 228	289 219	-26,0 %
Kanta-Hämeen shp - <i>Egentliga Tavastlands svd</i>	223 088	153 714	2 029	155 743	-31,1 %
Keski-Pohjanmaan shp - <i>Mellersta Österbottens svd</i>	223 044	227 521	1 913	229 434	2,0 %
Keski-Suomen shp - <i>Mellersta Finlands svd</i>	821 212	868 735	27 385	896 120	5,8 %
Kymenlaakson shp - <i>Kymmenedals svd</i>	506 494	508 946	17 726	526 672	0,5 %
Lapin shp - <i>Lapplands svd</i>	395 952	468 214	4 545	472 759	18,3 %
Länsi-Pohjan shp - <i>Västra Österbottens svd</i>	215 355	259 735	3 335	263 070	20,6 %
Pirkanmaan shp - <i>Birkalands svd</i>	547 403	125 202	10 974	136 176	-77,1 %
Pohjois-Karjalan shp - <i>Norra Karelen svd</i>	786 633	726 392	35 944	762 336	-7,7 %
Pohjois-Pohjanmaan shp - <i>Norra Österbottens svd</i>	973 136	1 368 245	51 657	1 419 902	40,6 %
Pohjois-Savon shp - <i>Norra Savolax svd</i>	702 923	809 678	26 741	836 419	15,2 %
Päijät-Hämeen shp - <i>Päijänne-Tavastlands svd</i>	836 650	1 004 170	12 907	1 017 077	20,0 %
Satakunnan shp - <i>Satakunta svd</i>	921 858	1 171 389	49 857	1 221 246	27,1 %
Vaasan shp - <i>Vasa svd</i>	519 625	399 474	24 476	423 950	-23,1 %
Varsinais-Suomen shp - <i>Egentliga Finlands svd</i>	589 471	551 587	54 067	605 654	-6,4 %
Koko maa yhteensä * - <i>Hela landet totalt *</i>	11 991 195	12 268 107	393 024	12 661 131	2,3 %

Kuvantamistutkimukset olivat vähentyneet 12,5 % verrattuna vuoteen 2001. Vertailussa käytettiin vuodelta 2004 itse tuotettujen kuvantamistutkimusten määrää, koska vuonna 2001 tutkimusmääriä ei eritelty itse tuotettuihin, myytyihin ja ostettuihin. Itse tuotetut kuvantamistutkimukset ovat vähentyneet kaikissa sairaanhoitopiireissä.

Itse tuotetuista kuvantamispalveluista 89,7 % oli natiivitutkimuksia ja 10,3 % oli muita kuvantamistutkimuksia. Myydyistä kuvantamispalveluista 89,3 % ja ostetuista palveluista 71,5 % oli natiivitutkimuksia. Ostetuista palveluista 10,7 % ja myydyistä palveluista 28,5 % oli muita kuvantamistutkimuksia.

Taulukko 9. Kuvantamistutkimukset 2001-2004 - *Avbildningsundersökningar 2001-2004*

	Kuvantamis- tutkimukset 2001 <i>Avbildnings- undersökningar 2001</i>	Itse tuotetut kuvantamis- tutkimukset 2004 <i>Avbildnings- undersökninga r, egen verksamhet 2004</i>	Myydyt kuvantamis- tutkimukset 2004 <i>Avbildnings- undersökningar, köpta tjänster 2004</i>	Ostetut kuvantamis- tutkimukset 2004 <i>Avbildnings- undersökningar, sålda tjänster 2004</i>	Tutkimukset yhteensä muutos % - <i>Undersökningar tot., procentuell ändr. 2001-2004 (Itse tuotetut, egen verksamhet)</i>
Etelä-Karjalan shp - <i>Södra Karelen svd</i>	38 849	29 826	3 173	4 206	-23,2 %
Etelä-Pohjanmaan shp - <i>Södra Österbottens svd</i>	66 246	61 415	5 616	13 163	-7,3 %
Etelä-Savon shp - <i>Södra Savolax svd</i>	42 746	34 904	1 093	3 292	-18,3 %
HUS - <i>HND</i>	120 041	81 002	4 669	142 458	-32,5 %
Itä-Savon shp - <i>Östra Savolax svd</i>	21 251	19 100	485	669	-10,1 %
Kainuun shp - <i>Kajanalands svd</i>	29 702	27 385	1 306	2 966	-7,8 %
Kanta-Hämeen shp - <i>Egentliga Tavastlands svd</i>	32 673	31 257	16 346	18 965	-4,3 %
Keski-Pohjanmaan shp - <i>Mellersta Österbottens svd</i>	23 355	21 216	2 870	2 975	-9,2 %
Keski-Suomen shp - <i>Mellersta Finlands svd</i>	85 492	81 255	3 959	4 050	-5,0 %
Kymenlaakson shp - <i>Kymmenedalens svd</i>	32 886	19 503	168	18 201	-40,7 %
Lapin shp - <i>Lapplands svd</i>	59 061	47 402	13 086	36 424	-19,7 %
Länsi-Pohjan shp - <i>Västra Österbottens svd</i>	16 416	14 380	808	6 121	-12,4 %
Pirkanmaan shp - <i>Birkalands svd</i>	128 480	103 887	6 570	20 773	-19,1 %
Pohjois-Karjalan shp - <i>Norra Karelen svd</i>	69 499	45 140	3 930	16 933	-35,0 %
Pohjois-Pohjanmaan shp - <i>Norra Österbottens svd</i>	129 159	135 737	19 198	74 469	5,1 %
Pohjois-Savon shp - <i>Norra Savolax svd</i>	79 672	87 211	3 671	46 127	9,5 %
Päijät-Hämeen shp - <i>Päijänne-Tavastlands svd</i>	68 767	60 317	7 194	1 721	-12,3 %
Satakunnan shp - <i>Satakunta svd</i>	72 609	81 769	3 979	15 663	12,6 %
Vaasan shp - <i>Vasa svd</i>	47 951	33 681	97	9 815	-29,8 %
Varsinais-Suomen shp - <i>Egentliga Finlands svd</i>	46 252	43 029	6 031	99 370	-7,0 %
Koko maa yhteensä * - <i>Hela landet totalt *</i>	1 211 107	1 059 416	104 249	538 361	-12,5 %

Terveyskeskuksilta saatujen lisätietojen perusteella laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia myytiin muun muassa muille kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille lääkäreille. Laboratoriopalveluita ostettiin esimerkiksi yliopistosairaaloista, keskussairaaloista ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Laboratoriotutkimuksia ei välttämättä saatu tietojärjestelmästä eriteltyinä tilastoihin pyydytyssä muodossa. Lisäksi tutkimusten jaottelussa itse tuotettuihin ja ostettuihin oli epäselvyyttä esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joissa näyte otetaan omassa terveyskeskuksessa ja näytteen analysointi ostetaan toiselta palvelun tuottajalta. Koska vuoden 2001 ja 2004 laboratorio- ja kuvantamistutkimustiedot kerättiin erilaisella jaottelulla, ei tietoja voi pitää täysin vertailukelpoisina. Laboratorio- ja kuvantamistutkimusten tilastoiminen ja tilastoinnin ohjeistus vaatiikin tarkennuksia tulevana vuosina.

3 KÄSITTEET JA MÄÄRITELMÄT

Asiakaspalvelujen ostot: Oman terveyskeskuksen ulkopuolelta, esimerkiksi yksityiseltä tai toiselta julkiselta palvelujen tuottajalta, hankitut palvelut. Asiakaspalvelut ovat ns. lopputuotepalveluja, jotka kunta on ostanut kuntalaiselle joltain muulta palvelun tuottajalta sen sijaan, että olisi tuottanut palvelun itse. Asiakaspalveluita eivät ole sellaiset palvelut, jotka kunta ostaa "itselleen" (ei siis suoraan kuntalaiselle) käyttääkseen niitä tuotannontekijänä omassa palvelutuotannossaan, esimerkiksi keikkalääkärin palvelut.

Asiakkaiden/potilaiden lukumäärä: Asiakkaiden/potilaiden ikäryhmittäiset lukumäärät muodostuvat vuoden aikana lääkärin palvelujen piirissä olleiden henkilöiden lukumäärästä. Yksi asiakas/potilas = yksi henkilötunnus.

Avohoitokäynti: Asiakkaan/potilaan terveyden- ja sairaanhoitokäynti vastaanotolla tai terveydenhuollon ammattihenkilön suorittama käynti asiakkaan/potilaan luona. Avohoitokäyntejä ovat erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus-, rokotus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen (esimerkiksi lääkärintodistukset). Tässä tilastossa avohoitokäynteihin ei oteta mukaan laboratorio- ja radiologian yksikköön tehtyjä käyntejä.

Fysioterapiakäynti: Fysioterapiakäynteihin tilastoidaan fysioterapian avohoitokäynnit, jotka sisältävät fysioterapiahenkilöstön tekemää tutkimusta, hoitoa ja neuvontaa. Apuvälineiden luovutus- käynnit lasketaan fysioterapiakäynneiksi, jos niiden aikana jokin em. ehdoista täyttyy.

Hammashuollon käynti: Käynti hammaslääkärin, hammashuoltajan/suuhygienistin ja hammashoitajan luona. Hammashuollon käynnit eritellään ikäryhmittäin 0-17 -vuotiaisiin, 18-55 -vuotiaisiin ja 56 ja yli 56 -vuotiaisiin potilaan/asiakkaan kulloisenkin iän mukaan.

Itse tuotetut palvelut: Kaikki kunnan/kuntayhtymän omien toimintayksiköiden tuottamat palvelut. Itse tuotetut palvelut sisältävät sekä oman kunnan/kuntayhtymän asukkaille tuotetut että ulkopuolisille tuotetut (=myytyt) palvelut, mutta ei muilta palveluntuottajalta ostettuja asiakaspalveluja.

Kouluterveydenhuollon käynti: Kouluterveydenhuollon terveydenhoito- ja sairaanhoitokäynteihin lasketaan kuuluvaksi myös koulussa suoritettut 6-7 -vuotiaiden käynnit.

Kotisairaanhoidon käynti: Kotisairaanhoitokäynteihin tilastoidaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan perustuvat kotisairaanhoitokäynnit. Kotihoitoyksiköissä, joissa kotipalvelu ja sairaanhoito on yhdistetty, tilastoinnissa pyritään erittelemään kotisairaanhoitokäyntien lukumäärä. Jos se ei ole mahdollista, kotihoitokäyntien määrästä pyydetään arvioimaan kotisairaanhoidonkäyntien lukumäärä. Kotisairaanhoidon yöpartiokäynnit, jotka ostetaan yksityiseltä palvelun tuottajalta, tilastoidaan ostetuiksi käynneiksi. Jos taas yöpartiokäynnin suorittaa terveyskeskuksen oma henkilöstö, se tilastoidaan kunnan/kuntayhtymän itse tuottamaksi kotisairaanhoidon käynniksi.

Mielenterveyskäynti: Mielenterveyskäynteihin tilastoidaan käynnit, jotka ovat erikoissairaanhoitosta perusterveydenhuoltoon siirtynyttä mielenterveystyötä (mielenterveystoimistot).

Muut avohoitokäynnit: Muut käynnit -kohtaan tilastoidaan kaikessa muussa avohoidon toiminnassa syntyneet käynnit (esimerkiksi lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotyö, erityistyöntekijöiden vastaanottotyö ja päihdehuollon vastaanottotyö).

Opiskelijaterveydenhuollon käynti: Opiskelijaterveydenhuollon käynteihin tilastoidaan kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetuissa oppilaitoksissa opiskelevien opiskelijoiden suorittamat käynnit. Em. kohdassa tarkoitettut oppilaitokset on lueteltu kansanterveysasetuksen 3 §:ssä.

Perhesuunnitteluneuvolakäynti: Perhesuunnitteluneuvolakäynneiksi tilastoidaan ensisijaisesti ehkäisyneuvolakäynnit.

Päivystyskäynti: Käynneillä ilta- yö-, viikonloppu- ja juhlapyhäpäivystykseen tarkoitetaan niitä käyntejä lääkärin vastaanotolle tai lääkärin käyntejä potilaan luo, jotka tapahtuvat arkisin illalla tai yöllä terveyskeskuspäivystykseen sekä käyntejä viikonloppu- tai juhlapyhäpäivystykseen

Päivävastaanottokäynti: Päiväaikana päivystyksenä tai ajanvarausvastaanotolla syntynyt käynti.

Päivä- ja yösairaanhoito: Terveyskeskusten päiväsairaanhoidon käynnit ja erillisten päiväsairaalayksiköiden käynnit tai vastaavasti yöllä annettu hoito.

Ryhmäkäynti: Ryhmään osallistuvan henkilön yksi osallistumiskerta. Ryhmäkäyntejä kertyy sama määrä kuin ryhmässä on osallistujia. Ryhmällä ei tässä tarkoiteta yleisöluentoja, omatoimista harjoittelua ryhmätilassa tai vastaavia tilaisuuksia, joissa ohjaajalla ei ole henkilökohtaista kontaktia ryhmän jäseniin tai joissa osallistujia ei pystytä identifioimaan.

Työterveyshuollon käynti: Työterveyshuollon käynteihin tilastoidaan työterveyshuoltolain 12 §:n ja 14 §:n mukaiset työnantajalta laskutetut käynnit. Käynteihin tilastoidaan asiakkaiden/potilaiden käynnit terveydenhuollon ammattihenkilöiden luo ja ammattihenkilöiden tekemät käynnit asiakkaan/potilaan luo, mutta ei kuitenkaan työpaikkaselvityksiä tai työpaikkakäyntejä.

Ulkokuntalaisten käynnit: Kunnat tuottavat palveluja pääasiassa oman kuntansa asukkaille, mutta usein osan palveluista käyttävät ulkokuntalaiset. Kun itse tuotetuista palveluista vähennetään myydyt palvelut, jäljelle jää kunnan kuntalaisille tuottamien palvelujen määrä. Kuntayhtymä ei tuota palveluja siinä mielessä itselleen kuin kunta tuottaa (kuntalaisille) vaan kuntayhtymä myy kaikki itse tuottamansa palvelut. Jokainen ostettu palvelu on aina jonkin toisen tuottajan itse tuottama ja myymä. Myyty palvelu on aina itse tuotettu ja joltain toiselta laskutettu.

Yhteispäivystys: Kun kaksi tai useampi kunta järjestää yhteispäivystyksen ja kunnan asiakkaat hoidetaan toisen kunnan/kuntayhtymän terveysasemalla, päivystyksen järjestävä kunta kirjaa nämä käynnit itse tuotetuiksi, myydyiksi palveluiksi ja ulkokuntalaisten käynneiksi. Potilaan kotikunta kirjaa nämä käynnit ostoiksi.

Yksilökäynti: Potilaan/asiakkaan käynti työntekijän luona tai työntekijän käynti potilaan/asiakkaan luona. Käynti edellyttää potilaan ja asiakkaan välistä kontaktia. Poikkeuksen tekevät omaisten käynnit ilman potilasta, mikäli potilas ei pysty vastaamaan hoidostaan (esim. lapsipotilaat).

Tiedonkeruun tarkempi ohjeistus ja lomakepohjat löytyvät osoitteesta
<http://www.stakes.info/6/1/tilastot.asp>

4 LIITTEET

Seuraavat liitetaulukot löytyvät internetistä osoitteesta <http://www.stakes.info/2/8/Tilastot2004.asp>

Taulukko 1. Kuntakohtaiset oman kunnan asukkaiden tekemät avohoitokäynnit suhteutettuna asukaslukuun 2004

Taulukko 2. Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksittain ja kunnittain 2004

Taulukko 3. Äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolakäynnit terveyskeskuksittain 2004

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit toiminnoittain, terveyskeskuksittain ja kunnittain 2004

Taulukko 4. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit terveyskeskuksittain 2004

Taulukko 5. Työterveydenhuollon käynnit terveyskeskuksittain 2004 ja 2003

Taulukko 6. Kotisairaanhoidokäynnit terveyskeskuksittain 2004

Taulukko 7. Mielenterveyskäynnit terveyskeskuksittain 2004

Taulukko 8. Fysioterapiakäynnit terveyskeskuksittain 2004

Taulukko 9. Muut avohoitokäynnit terveyskeskuksittain 2004

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit lääkärille terveyskeskuksittain, kunnittain ja ikäryhmittäin 2003-2004

Taulukko 10. Alle 1 -vuotiaat

Taulukko 11. 1-6 -vuotiaat

Taulukko 12. 7-14 -vuotiaat

Taulukko 13. 15-49 -vuotiaat

Taulukko 14. 50-64 -vuotiaat

Taulukko 15. 65-74 -vuotiaat

Taulukko 16. 75-84 -vuotiaat

Taulukko 17. 85 ja yli 85 -vuotiaat

Liite 1. Terveyskeskusten tilastoinnissa huomioitavaa

Terveyskeskus	Terveyskeskusnumero	Lisätiedot
ALAJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90101	Ei eritelty oman kunnan ulkopuolisia potilaita
ESPOON TERVEYSKESKUS	90124	Vuoden 2003 asiakkaiden määrä ei ole vertailukelpoinen koska asiakkaiden määrää ei saatu koko vuodelta järjestelmän vaihdoksen vuoksi. Mielenterveyskäynnit on ennen ilmoitettu erikoissairaanhoidon tilastoon, nyt perusterveydenhuollon tilastoon.
ETELÄ-PIRKANMAAN TERVEYSKESKUS	90669	Tiedot sisältävät viikonloppupäivystyskäyntejä (ostopalvelu erikoissairaanhoidosta).
EURAN TERVEYSKESKUS	90125	Osavuorokautisessa hoidossa on yhteensä päivä- ja yösaaraanhoito.
EVIJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90127	Vuonna 2003 ei ole fysioterapiakäynneissä huomioitu ryhmiä
HAAPAVEDEN TERVEYSKESKUS	90134	Mukana myös Piippolan ulkopaikkakuntalaisten avohoitokäynnit
HAMINAN SEUDUN TERVEYSKESKUS	90709	Ulkokuntalaisten luvut sisältävät Virolahden kunnan ja muiden ulkokuntalaisten potilaita yhteensä.
HANKASALMEN TERVEYSKESKUS	90140	Ryhmittelystä puuttuvat työterveyshuollon lääkärikäynnit
HARTOLAN TERVEYSKESKUS	90143	Lokakuun alusta alkaen viikonloppupäivystykset siirtyneet Heinolan terveyskeskukseen
HEINOLAN TERVEYSKESKUS	90615	Terveystoimessa on siirretty sähköiseen potilastietojärjestelmään. Tiedot kerätty kahdesta eri järjestelmästä, joten tietoja ei voida pitää kaikilta osin luotettavina.
HELSINGIN TERVEYSKESKUS	90152	Kouluterveydenhuollon käyntejä on siirtynyt opiskelijaterveydenhuollon käynteihin.
HIRVENSALMEN TERVEYSKESKUS	90155	Hirvensalmen kunnan ulkopuoliset potilaat kirjautuvat Mikkelin terveyskeskuksen kohtaan "ulkopuoliset potilaat".
IIN TERVEYSKESKUS	90165	Vuoden 2003 tilastoon oli merkitty terveyskeskussairaalan lääkärin käynnit. Nyt ne on laitettu eri tilastoon.
IISALMEN SEUDUN TERVEYSKESKUS	90682	Päivystys ja mielenterveys ovat siirtyneet Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän toiminnaksi.
IKAALISTEN TERVEYSKESKUS	90168	Yhteispäivystys vastavuoroisuusperiaatteella Hämeenkyrön kanssa vuoroviikoin iltaisin ja viikonloppuisin. Yöpäivystys Tampereella.
IMATRAN TERVEYSKESKUS	90176	Imatralla otettu 2004 alusta uusi potilastietojärjestelmä. Tietojen kirjaus puutteellista, varsinkin lääkäreiden osuus. Erottelu neuvola- ja kouluterveydenhuollon käynteihin vajavaista. Käynnit kuitenkin kokonaiskäyntimäärissä. Ikäryhmittäistä tietoa lääkärin asiakkaista ja potilaita ei saatu.
JOENSUUN TERVEYSKESKUS	90181	Fysioterapia käynnit sisältävät myös apuvälinekäynnit. Kotisairaanhoidossa osa palveluista yksitystetty.
KAAKKOIS-SAVON TERVEYSKESKUS	90620	Päiväsairaanhoidon kuuluu kaikki osavuorokautinen hoito, yöhoitoa ei eritelty.
KAJAANIN TERVEYSKESKUS	90203	Kotisairaanhoidon tilastointi- ja kirjaamiskäytäntö tarkentunut uuden atk-järjestelmän myötä
KANGASALAN SEUDUN TERVEYSKESKUS	90616	Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit on tilastoitu yhteensä. Päiväsairaanhoido ja yösaaraanhoito yhteensä.
KANGASLAMMIN TERVEYSKESKUS	90209	Ei päivä- tai yösaaraanhoitoa eikä osavuorokautista hoitoa.
KANGASNIEMEN TERVEYSKESKUS	90210	Aikaisemmin tilastoitu asiakaspalvelujen ostoihin kirjatut vastaavat suoritteet ostettuihin palveluihin, v. 2004 siirretty omaan toimintaan (muut avohoitokäynnit 1525 käyntiä).
KANKAANPÄÄN TERVEYSKESKUS	90629	Fysioterapiakäynneissä laskettu mukaan apuvälinekäynnit, jotka puuttuvat edellisen vuoden käynneistä. Päivystyskäynnit vuoden 2003 atk-tilastossa väärin, nyt korjattu. Ostolääkärien käyntien tilastointi on ollut hankalaa. Luvuissa mahdollisesti mukana myös puhelinkontakteja.
KARJALOHJAN TERVEYSKESKUS	90218	Ulkopuolisten tietoja ei saa eriteltyä eikä ikäryhmittäisiä tietoja.
KAUHAJOEN TERVEYSKESKUS	90226	Mielenterveyskäynnit eivät kirjaudu erikseen. Kaikki työterveyshuoltokäynnit eivät ole luvuissa mukana.
KAUNIAISTEN TERVEYSKESKUS	90228	Suhteellisen suuri muutos fysioterapiakäynneissä johtuu uusien toimitilojen valmistumisen myötä lisääntyneestä ryhmätoiminnasta.
KEMIJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90298	Ulkokuntalaisten luvut ovat suoritteita, ei käyntejä. Ohjelma vaihtunut, josta tiedot on poimittu.
KEMINMAAN TERVEYSKESKUS	90233	Lääkäreiden päivystyskäynneistä yhteispäivystyksen ei saada ikäryhmittäistä tietoa.
KIHNIÖN TERVEYSKESKUS	90242	Kotisairaanhoido on yhdistetty kotihoidoksi, mutta kaikki käynnit on tilastoitu kotisairaanhoidon käynteinä. Kouluterveydenhuollossa tarkastuksia ja vastaanottoa lisääntynyt.
KIURUVEDEN TERVEYSKESKUS	90254	Mielenterveyskäynnit ovat siirtyneet Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymälle.
KOILLIS-SAVON TERVEYSKESKUS	90720	Työterveyshuollossa on ollut lisäksi lääkäripäivystyskäyntejä.
KORPILAHDEN-MUURAMEN TERVEYSKESKUS	90670	Yö- ja päiväsaaraanhoito tilastoitu yhteen. Päiväsairaanhoidon laskettu myös yösaaraanhoito. Fysioterapiakäynteihin laskettu myös 1248 ryhmäkävintä, joita ei edellisen vuoden tilastossa näy.
KOTKAN TERVEYSKESKUS	90270	Fysioterapian luku vuonna 2003 on sisältänyt laitoshoidossa tehdyn fysioterapian. Vuotta 2004 vastaava luku oli 15976.
KURIKAN TERVEYSKESKUS	90283	Kotisairaanhoidon käynneissä mukana tehostetun kotihoidon käynnit. Terveydenhoitajan vastaanotolla on korvattu lääkärin vastaanotto- ja neuvontakäyntejä.
LAPPAJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90304	Tilastotietojärjestelmämme ei mahdollista oman kunnan ja ulkopuolisten potilaiden käyntien erittelyä.
LEPPÄVIRAN TERVEYSKESKUS	90318	Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijaterveydenhuollon käynnit on tilastoitu kouluterveydenhuollon käynteihin.
LÄNGELMÄEN TERVEYSKESKUS	90340	Ulkokuntalaisten käynnit ovat Jämsän tiedoissa.
MASKUN TERVEYSKESKUS	90657	Äitiys ja lastenneuvolatiedot ovat erittelemättä muissa avohoitokäynneissä lääkärin osalta.
MELTOLAN TERVEYSKESKUS / MJÖLBOLSTA HVC	60711	Päivystysjärjestelyt muuttuneet. Fysioterapia omaa toiminta 1.1.04 alkaen.
NIVALAN TERVEYSKESKUS	90374	Kotisairaanhoidossa puuttuvia käyntejä.
NOKIAN TERVEYSKESKUS	90375	Päiväsairaanhoido-kunnallinen psykiatrinen
ORIVEDEN TERVEYSKESKUS	90388	Työterveyshuollon käyntikirjaamiset tarkennettu muun ammattihenkilökunnan osalta. Fysioterapiassa ollut paljon suuria ryhmiä.

OULUN TERVEYSKESKUS	90390	Työterveyshuolto on kunnallinen liikelaitos. Mielenterveystyö on omaa erikoissairaanhoidoa. Muut avohoitokäynnit sisältää omaa somaattista erikoissairaanhoidoa 16318 käyntiä (reuma, lapset, gyne, KNK, ihot, silmät, sisät, geriatria, fysiatria)
PARIKKALAN TERVEYSKESKUS	90628	Kuntayhtymän jäsenkunta Parikkala, Saari ja Uukuniemi on lakkautettu ja tilalle on perustettu uusi Parikkalan kunta. Kuntayhtymä on myös lakkautettu 1.1.2005 ja myös terveydenhuollosta vastaa Parikkalan kunta. Päiväsairaanhoidoa ja yösairaanhoidoa ei ole järjestetty.
PARKANON TERVEYSKESKUS	90399	Oman kunnan ja ulkopuolisten potilaiden käynnit on tilastoitu yhdessä.
PERHON TERVEYSKESKUS	90402	Fysioterapiakäyntien suuri nousu ed. vuodesta johtuu siitä, että v. 2003 tilastoon emme olleet laskeneet ryhmistä kertyneitä käyntejä ollenkaan mukaan.
PIELAVEDEN JA KEITTELEEN TERVEYSKESKUS	90642	Henkilötunnusten määrä 2196, saman asiakkaan tiedot ovat voineet tilastoitua kahteen eri ikäryhmään.
PIHTIPUTAAN TERVEYSKESKUS	90416	Fysioterapiakäynteihin ilmoitettu nyt myös ryhmäkäynnit, aikaisemmin ei. Mieleterveystyön lääkärikäynnit lisätty. Vuoden 2003 tilastoista käynnit puuttuivat (423).
PIIPPOLAN TERVEYSKESKUS	90418	Haapaveden tiedoissa.
POLVIJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90422	Ulkokuntalaiset käynnit ovat vähentyneet koska päivystystoiminta on muuttunut. Työterveyshuollon käynneissä lisäystä.
PORNAISTEN TERVEYSKESKUS	90425	Perhesuunnitteluneuvolan kohdalla on osa lääkärikäynneistä tilastoitu muiksi avohoitokäynneiksi.
PYHÄJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90440	Kotisairaanhoido sulautui kotihoitoon perusturvaan mennessä.
PYHÄSELÄN TERVEYSKESKUS	90444	Kotisairaanhoido ja kotipalvelu, kotisairaanhoidon käyntimäärä vähentynyt.
RAUTJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90460	Kotisairaanhoidon (muu henkilökunta) käynnit sisältävät 4655 yökäyntiä avohoidon palveluasunnoissa. Mielenterveyskäynnit sisältävät 3348 psykiatrisen kuntoutusyksikön käyntiä.
RISTIINAN TERVEYSKESKUS	90466	Mikkelin tiedoissa.
ROVANIEMEN MLK:N TERVEYSKESKUS	90469	Fysioterapiakäynteihin lisäksi ryhmistä 2361.
RUOVEDEN TERVEYSKESKUS	90472	Puhelinkonsultaatioita 1102 kpl
RUSKON TERVEYSKESKUS	90473	Tilastointiohjelma vaihtunut, joten asiakkaiden määrässä saattaa olla epätarkkuutta.
SALON SEUDUN TERVEYSKESKUS	90719	Halikon, Kiikalan, Kiskon, Kuusjoen, Muurlan, Pertelin, Suomensjärven ja muiden kuntien kohdalla äitiysneuvolalukuihin on sisällytetty myös lastenneuvola, perhesuunn. neuvola ja kotisairaanhoido. Terveyskeskuksessa ei ole osavuorokautista hoitoa.
SAMMATIN TERVEYSKESKUS	90483	Lohjan tiedoissa.
SAVONLINNAN TERVEYSKESKUS	90706	Potilastietojärjestelmän muuttumisen vuoksi ei saa luotettavia asiakasmääriä, tiedot kolmessa tietokannassa.
SOTKAMON TERVEYSKESKUS	90506	Ulkopaikkakuntalaisten osuutta ei saada. Osavuorokautista hoitoa ei ole ollut. Fysioterapiakäynnit sisältää nyt ryhmäkäyntejä 1099. Vuoden 2003 lukuun ryhmäkäyntejä sisältyy vain 179.
SUOMENNIEMEN TERVEYSKESKUS	90514	Suomenniemiellä ei ole omaa terveyskeskusta. Palvelut tuottaa pääosin Savitaipale.
SUOMUSSALMEN TERVEYSKESKUS	90516	Ulkokuntalaisten käyntitietoja ei saada ikäryhmittäin Käynnit yhteensä.
SYSMÄN TERVEYSKESKUS	90519	Kotisairaanhoido toimii yhdessä kunnan kotipalvelun kanssa. Tästä syystä käyntimäärä on huomattavasti pienempi kuin aikaisemmin.
SÄRKISALON TERVEYSKESKUS	90521	Käynnit ostopalveluna Perniön terveyskeskukselta
TAIVALKOSKEN TERVEYSKESKUS	90527	Uuden potilastietojärjestelmän vuoksi luvuissa voi olla epätarkkuutta. Kuitenkin käyntien yhteismäärät täsmäävät.
TAMMISAAREN TK / EKENÄS	90692	Kaikki avohoidon ja avosairhoid samassa. Ei löydy erillistä pyhätilastoa
TOHMAJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90540	Käynnit vähentyneet työvoimavajauksen vuoksi.
TOIJALAN TERVEYSKESKUS	90554	Ulkopaikkakuntalaisia on käynyt 793, emme saa tilastoista eroteltua muulla tavoin
TORNION TERVEYSKESKUS	90543	Joiltain osin tilastoimissa saattaa olla heittoja verrattuna esim. vuoteen 2003, tämä johtuu Tornion siirtymisestä aluetietojärjestelmään kesäkuussa 2004. Torniossa ei erotella ilta-viikonloppu-juhlapäiväpäivystyksiä, joten luku on arvio.
TURUN TERVEYSKESKUS	90545	Perusterveydenhuollossa ei mielenterveyskäyntejä, koska Turun psykiatria tuottaa ne erikoissairaanhoidon avokäynteinä. Ne ilmoitetaan erikoissairaanhoidon yksilötason käynneissä. Yösairaanhoidon luvut sisältävät kotisairaanhoidon käynteihin.
TUUSULAN TERVEYSKESKUS	90550	Tilastointi on tarkentunut, siksi ulkokuntalaisia on v. 2004 on enemmän kuin edellisenä vuonna. Kotisairaanhoidokäyntien määrä on arvioitu.
UUDENKAUPUNGIN TERVEYSKESKUS	90686	Kotisairaanhoidokäynnit on arvioitu. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit ovat yhteensä kouluterveydenhuollon käynnit (ei nyt eritelty).
VAASAN TERVEYSKESKUS	90565	Potilashallinnon tietojärjestelmä on vaihtunut vuoden 2004 alussa. Järjestelmän vaihdos voi aiheuttaa epätarkkuutta kyseisen vuoden tilastoimissa.
VIESKAN TERVEYSKESKUS	90627	Kuntayhtymässä menossa päivystävä sairaanhoitaja -kokeilu lääkäreiden ja hoitajien työnojoon kehittämiseksi
VIMPELIN TERVEYSKESKUS	90589	Fysioterapiakäynnit sisältävät vain yksilökäynnit. (Ryhmäkäyntejä kaikki kunnat yhteensä on 1846)
VÄRTSILÄN TERVEYSKESKUS	90596	Värtsilän tiedot ovat mukana Tohmajärven tiedoissa.
YLIHÄRMÄN TERVEYSKESKUS	90598	Lääkärikäynneissä lisäystä.
YLIKIIHINGIN TERVEYSKESKUS	90600	Asiakkaat ja potilaat lukumäärä yhteensä 2159. Tilastoa ikäryhmittäin ei saatu.
ÄHTÄRINJÄRVEN TERVEYSKESKUS	90640	Työterveyshuollon käynnit 2003 sisältää vain Työterveyshuoltolain 12 § käynnit, 14 § käynnit on v. 2003 muut avohoitokäynnit kohdassa. Fysioterapiakäynnistä 2003 puuttuu kokonaan ryhmäkäynnit.
ÄÄNESEUDUN TERVEYSKESKUS	90618	Äitiysneuvolakäyntien tilastoimissa ongelmaa kuluneen vuoden aikana.

SVT-sarjan laatuseloste

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksissa

Tilastotietojen relevanssi

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksissa sisältää tietoja terveyskeskuskäyntien lukumäärästä vuosittain. Terveyskeskuskäynnit esitetään jaoteltuna lääkärikäynteihin ja muun ammattihenkilökunnan käynteihin. Käyntityypeistä on eritelty äitiysneuvolakäynnit, lastenneuvolakäynnit, perhesuunnitteluneuvolakäynnit, kouluterveydenhuollon käynnit, opiskelijaterveydenhuollon käynnit, työterveyshuollon käynnit, kotisairaanhoidokäynnit, mielenterveyskäynnit, fysioterapiakäynnit sekä muut avohoitokäynnit. Lääkärikäynnit on lisäksi jaoteltu käynteihin päivävastaanotolla ja päivystyskäynteihin. Lääkärikäyntien lukumäärä ja lääkärin potilaiden lukumäärä ilmoitetaan ikäryhmittäin. .

Kuntakohtaiset tiedot julkaistaan internetissä Stakesin internet -sivuilla. Kuntien terveyskeskukset ilmoittavat käynnit jaoteltuna oman kunnan asukkaiden käynteihin ja ulkokuntalaisten käynteihin. Kuntayhtymien terveyskeskukset ilmoittavat jokaisen jäsenkunnan asukkaiden käynnit erikseen sekä ulkokuntalaisten käynnit yhteensä. Tilastotiedotteessa esitetään lukumäärätietoja perusterveydenhuollon avohoitokäyntien lukumäärästä sairaanhoitopiireittäin ja koko maan tasolla. Käyntimäärät ilmaistaan kokonaislukuina ja suhteutettuna tuhatta asukasta kohti sekä käyntimäärän prosentuaalinen muutos edellisen vuoden vastaavaan lukuun verrattuna.

Tiedote on tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilöille, hallintoviranomaisille, suunnittelijoille ja tutkijoille, joilla on tarve saada nopeasti mahdollisimman ajantasaista tietoa perusterveydenhuollon avohoitokäyntien lukumäärästä Suomessa.

Tilastotiedotteen tekstiosassa on selitetty käytetyt käsitteet ja määritelmät.

Tietojen keruu perustuu Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskukseen (Stakes) tilastoimasta annettuun lakiin (409/2001).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Perusterveydenhuollon avohoitokäyntitiedot on kerätty kaikista Suomen terveyskeskuksista lukuun ottamatta Ahvenanmaata. Tilaston perusjoukko muodostuu kaikista henkilöistä, jotka ovat käyneet terveyskeskuksen vastaanotolla vuoden aikana. Tiedonkeruu toteutetaan kerran vuodessa sähköisillä tiedonkeruulomakkeilla. Lomakkeiden tiedot tarkistetaan ja tallennetaan sähköiseen tietokantaan. Tilaston kattavuudessa pyritään aina 100 %.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot ovat oikeita, jos tiedonantajat ovat antaneet ne oikein. Tilastotietoja verrataan edellisen vuoden vastaaviin lukumääriin ja epäselvät tapaukset tarkistetaan terveyskeskuksista. Kuntakohtaiset ennakkotilastot julkaistaan alkukesästä internetissä, jonka jälkeen terveyskeskuksilla on vielä mahdollisuus täydentää ja korjata omia tilastotietojaan.

Ennakkotilaston on todettu olevan hyvin lähellä todellista lukumäärää. Yleensä ennakkotilastossa ilmoitetut lukumäärät lisääntyvät hieman lopulliseen tilastoon, koska kaikkia tietoja ei aina saada

ennakkotilaston julkaisuun mennessä. Tilastosta löytyneet mahdolliset virheet korjataan lopulliseen tilastoon.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksissa on Stakesin kerran vuodessa tuottama tilasto. Ennakkotiedot ilmestyvät kesäkuussa ja lopullinen tilastotiedote ilmestyy syyskuussa. Tilasto sisältää terveyskeskuskäynnit edellisen vuoden aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedotteet lähetetään terveyskeskusten johtaville lääkäreille ja julkaistaan Stakesin internet-sivulla osoitteessa <http://www.stakes.info>

Tilastojen vertailukelpoisuus

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit terveyskeskuksissa kerättiin ensimmäisen kerran vuodelta 1972 silloin voimaan astuneen kansanterveyslain perusteella. Tilastotiedot kerättiin terveyskeskuk-sittain vuoteen 1993 asti, josta lähtien tiedot on kerätty kunnittain.

Tiedonkeruun sisältö on vaihdellut vuosikymmenien aikana. Vuosina 1972-1993 tietosisältö pysyi melko samanlaisena. Tiedonkeruu sisälsi tiedot terveyskeskuksen väestöstä, toiminnasta, kustan-nuksista, sairaansijoista ja hoitopäivistä, laboratorio- ja röntgentoiminnasta sekä terveyskeskuksen henkilökunnasta. Vuodesta 1980 tietosisältöön lisättiin vielä työajan käyttöä koskevia lukuja sekä tulojen ja menojen erittelyä toimintakohtaisesti. Vuoteen 1993 asti käytitiedot ilmoitettiin jaoteltu-na terveydenhuollon ja sairaanhoidon käynteihin.

Vuonna 1993 tiedonkeruusta poistettiin kustannus-, henkilökunta-, sairaansija- ja vuodeosastohoito-tietojen keruu. Terveyskeskukset toimittivat tilastotiedot paperimuodossa Kuntaliittoon, joka vastasi tilastojen keräämisestä ja raportoinnista. Vuodesta 2002 tiedonkeruu siirtyi Stakesille ja samalla tiedonkeruu muuttui sähköiseksi. Samalla tiedonkeruun sisältöä ja toteutusta on alettu kehittää ny-kyajan vaatimuksia vastaavaan muotoon. Peruslukumäärätiedonkeruun lisäksi on osasta terveyskes-kuksia kerätty pilottiluontoisesti tarkempia, henkilötunnustasoisia aineistoja.

Perusterveydenhuollon avohoitokäyntien terveyskeskuksissa käsitteet ja määritelmät ovat pysyneet koko ajan samoina.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedote sisältää koko maan kattavasti tiedot perusterveydenhuollon avohoitokäynneistä terve-yskeskuksissa. Ennakkotilaston lukumäärät on verrattavissa lopullisen vuositilaston lukumääriin.

Öppenvårdsbesöken inom primärvården på hälsovårdscentralerna 2004

Hanna Eronen
+358 9 3967 2346

Hannu Rintanen
+358 9 3967 2456

Sanna-Mari Saukkonen
+358 9 3967 2363

E-post:
fornamn.efternamn@stakes.fi

Telefax
+358 9 3967 2459

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings- cent-
ralen för social- och hälsovården

National Research and Develop-
ment Centre for Welfare and
Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)

ISSN 1459-2347

(painettu - printed)

År 2004 gjordes sammanlagt 24 963 000 öppenvårdsbesök inom primärvården. Antalet besök ökade 0,4 procent från året innan. Läkarbesöken utgjorde 37 procent (9 204 400) av alla besök och besöken hos annan personal utgjorde 63 procent (15 758 600). Andelen besök hos läkare fortsatte att minska. Antalet besök per invånare var på samma nivå som föregående år, och antalet läkarbesök per invånare var 1,8 och antalet besök hos annan personal 3,0. Sammanlagt gjordes 4,8 öppenvårdsbesök per invånare.

När det absoluta antalet läkarbesök per åldersgrupp jämförs med föregående års, ökade antalet läkarbesök lite i alla åldersgrupper över 50 år. Mest ökade antalet läkarbesök i åldrarna 65–74 år. Förändringarna återspeglade dock förändringarna i storleken på åldersgrupperna. Det relativa antalet läkarbesök förblev emellertid detsamma i åldrarna 15–84 år. Även i de andra åldersgrupperna var förändringarna små.

Med utgångspunkt i sjukvårdsdistrikten hade hälsovårdscentralerna i Södra Karelen (2,3 besök/invånare) och Mellersta Finlands (2,2 besök/invånare) sjukvårdsdistrikt flest läkarbesök per invånare. Minst besök gjordes i Vasa samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (1,4 besök/invånare). Mest hade antalet läkarbesök minskat i Päijät-Hämes sjukvårdsdistrikt (antalet besök var 5,1 procent mindre än året innan), medan det hade ökat mest i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (9,4 procent mer besök än 2004).

Statistiken över öppenvårdsbesök inom primärvården innehåller uppgifter om antal öppenvårdsbesök på alla hälsovårdscentraler i Fasta Finland. Uppgifterna har delats in i besök hos läkare eller annan personal. Statistiken omfattar också de egna kommuninvånarnas och icke-ortsbornas besök på hälsovårdscentralerna och samkommunernas hälsovårdscentraler indelade efter verksamhet samt läkarbesöken indelade efter åldersgrupp. Om tandvårdsbesöken ges en separat rapport ut.

Kvalitetsbeskrivning för publikation i serien FOS

Öppenvårdsbesöken inom primärvården på hälsovårdscentralerna

Statistikuppgifternas relevans

Öppenvårdsbesöken inom primärvården på hälsovårdscentralerna innehåller uppgifter om det årliga antalet besök på hälsovårdscentralerna. Hälsocentralbesöken redovisas indelade i besök hos läkare eller annan personal. Besökstyperna har specificerats som besök på rådgivningsbyråer för mödravård, barnavård och familjeplanering, besök inom skolhälsovård, studenthälsovård och företagshälsovård, hemsjukvårds- och mentalvårdsbesök, fysioterapibesök samt övriga öppenvårdsbesök. Läkarbesöken har dessutom delats in i besök på dagmottagning och jourbesök. Antalet läkarbesök och antalet patienter per läkare anges efter åldersgrupp.

Uppgifterna om enskilda kommuner publiceras på Stakes webbsidor. Kommunernas hälsovårdscentraler meddelar antalen besök indelade efter besök som de egna kommuninvånarna gjort och besök som invånare från andra kommuner gjort. Samkommunernas hälsovårdscentraler meddelar antalet besök för varje enskild medlemskommun samt det totala antalet besök som invånare från andra kommuner gjort. I statistikmeddelandet redovisas antalet öppenvårdsbesök inom primärvården för varje sjukvårdsdistrikt och hela landet. Antalet besök anges i hela tal och per 1 000 invånare samt som procentuella förändringar jämfört med de motsvarande antalen föregående år.

Meddelandet riktar sig till hälso- och sjukvårdspersonal, förvaltningsmyndigheter, planerare och forskare, som snabbt behöver så aktuella uppgifter som möjligt om antalet öppenvårdsbesök inom primärvården i Finland.

I statistikmeddelandet förklaras de använda begreppen och definitionerna.

Insamlingen av uppgifter grundar sig på lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes) (409/2001).

Metodbeskrivning för den statistiska forskningen

Uppgifterna om öppenvårdsbesök inom primärvården har samlats in från alla hälsovårdscentraler i Finland med undantag av Åland. Populationen i statistiken utgörs av alla personer som har besökt hälsovårdscentralernas mottagningar under året. Datasamlingen genomförs genom elektroniska formulär en gång per år. Uppgifterna i formulären kontrolleras och lagras därefter i en elektronisk databas. Man strävar alltid efter att täckningen av statistiken skall vara 100 procent.

Uppgifternas riktighet och exakthet

Uppgifterna är korrekta om uppgiftslämnarna har lämnat dem rätt. Statistikuppgifterna jämförs med motsvarande antal föregående år och oklara fall kontrolleras hos de berörda hälsovårdscentralerna. Den preliminära statistiken om enskilda kommuner offentliggörs i början av sommaren på internet, varefter hälsovårdscentralerna ännu har möjlighet att komplettera och korrigera sina statistikuppgifter.

Den preliminära statistiken har konstaterats ligga mycket nära det faktiska antalet. I allmänhet ökar de antal som angetts i den preliminära statistiken lite i den slutliga statistiken, eftersom alla uppgifter inte alltid fås innan den preliminära statistiken ges ut. Eventuella fel som hittas i statistiken korrigeras i den slutliga statistiken.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet i publikationerna

Statistiken över primärvårdens öppenvårdsbesök på hälsovårdscentralerna sammanställs av Stakes en gång per år. De preliminära uppgifterna offentliggörs i juni och det slutliga statistikmeddelandet ges ut i september. Statistiken innehåller de hälsocentralbesök som gjorts det föregående året.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens/tydlighet

Statistikmeddelandena sänds till chefläkarna på hälsovårdscentralerna och offentliggörs på Stakes webbsidor på adressen <http://www.stakes.info>.

Statistikens jämförbarhet

Uppgifter om öppenvårdsbesöken inom primärvården på hälsovårdscentralerna samlades in för första gången 1972, när folkhälsolagen trädde i kraft. Statistikuppgifterna samlades in indelade efter enskilda hälsovårdscentraler fram till 1993, varefter man samlat in uppgifterna efter kommun.

Datainsamlingens innehåll har varierat under de olika decennierna. Under åren 1972–1993 ändrades det nästan inte alls. Datainsamlingen omfattade uppgifter om befolkningen inom hälsovårdscentralens område, hälsovårdscentralens verksamhet, kostnader, antal bäddplatser och vård dagar, laboratorie- och röntgenverksamhet samt personal. År 1980 utvidgades datainnehållet med uppgifter om hur arbetstiden användes. Dessutom specificerades inkomster och utgifter efter verksamhet. Fram till 1993 meddelades besöksuppgifterna indelade i hälsovårdsbesök och sjukvårdsbesök.

År 1993 upphörde man att samla in uppgifter om kostnader, personal, bäddplatser och slutenvård. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna i pappersform till kommunförbundet, som ansvarade för sammanställandet och rapporteringen av statistiken. Från och med 2002 övertog Stakes datainsamlingen och samtidigt blev den elektronisk. Dessutom började man utveckla både innehållet och genomförandet av datainsamlingen så att formen motsvarar nutidens krav. Utöver insamlingen av uppgifter om grundtal har man på försök samlat in mer detaljerade data på personbeteckningsnivå från hälsovårdscentralerna.

I övrigt har begreppen och definitionerna inom primärvårdens öppenvård på hälsovårdscentralerna varit desamma hela tiden.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Statistikmeddelandet innehåller uppgifter från hela landet om öppenvårdsbesök inom primärvården på hälsovårdscentraler. Antalen i den preliminära statistiken är jämförbara med antalen i den slutliga årsstatistiken.